GAZETA KRAKOWSKA

Nro 25.

Z KRAKOWA DNIA 26 MARCA 1823 ROKU WE SRODĘ.

— *Z Krakowa.* —

W dalszym ciągu *dwudziestego czwartego* posiedzenia Seymu Rzeczypospolitey Krakowskiey d. 4 Stycznia 1823 r.

Kommissyia Seymowo-Skarbowa postępuiąc w spostrzerzeniach nad rachunkami fundnszu ogólnego z r. 1821/22 przedstawiła: iż posada tak zwanego Rządzcy Ekonomicznego w Czernichowie za przyspieszeniem urządzenia Dóbr Czernichowskich przez Kommissyią Włościańską systematem Dóbr innych iuż urządzonych przez doświadczenie utwierdzonym, gdzie także pobór ospów i innych danin znayduie się ciążyć Narodowi na Budżecie Wydatków nie powinna, tem bardziey gdy składka przez Włościan na fundusz wspomnionego Officyialisty w kwocie około 1000 Złp. opłacana przy nowym urządzeniu ustanie, a Rząd troskliwy nie przepomni pewnie przy wakansie dać inną temu Officyialiście posadę, gdy nato sobie zasłuży.

Co do *prowizyi i czynszów* reempcyonalnych Kommissyia Skarbowa znalazłszy zaległości, do tych ściągnienia podała środki, ażeby przez przewłokę nie stały się do ściągnienia niemożne.

Utrzymywanie *Dyetaryuszów* przy liczney liczbie Urzędników uważała Kommissyia Skarbowa za niewłaściwe, Budżetem nie objęte, podobnież ustanowienie Rendanta Papieru Stęplowego przeciw Budżetowi, spostrzegła oraz Kommissyia Skarbowa rachunek i wypłaty dla osób mianowanych Opiekunami usamowolnionych Włościan, i dosyć znacznie pobieraiących, w uwadze zatem że dotąd wszelka opieka bezpłatnie praktykowaną bywa, wniosła uwolnienie Włościan wieloletnich od składek na opiekę.

W Tytule wydatków na *więzienia* przedstawiła Kommissyia Skarbowa szczegóły za drogo płaconych Artykułów, i takowych nabycie drodze licytacyi podała.

Między wydatkami znalazłszy Kommissyia Skarbowa, iż na wydatki z pod zarządzenia JW. Prezesa Senatu tylko 22 Złp. iest umieszczone, tę przeto wzorową oszczędność grosza publicznego z strony Naydostoynieyszego Naczelnika Rządu godną do naśladowania ogółowi Urzędników przedstawiła.

Następnie Kommissyia Skarbowa wyraziła, iż Członki teyże chcąc się naocznie przekonać o stanie Instytutów Dobroczynności, to iest: Szpitalów kosztem publicznym utrzymywanych, udały się do tychże Instytutów.

O skutkach zwiedzenia Szpitala S. Łazarza przez Reprezentantów *Soczyńskiego* i *Librowskiego* dopełnioney, zaciągnęła Izba Reprezentacyina wiadomość przy zadecydowaniu wydatku na ten Szpitał Budżetem obiętego.

Szpitał staraniu XX. Bonifratrów poruczony, znalazł Reprezentant X. *Dubiecki* w takim stanie, iak tylko szczupłe dochody tego instytutu do walaią.

Co do Szpitala obłąkanych i wenerycznych, który przez Reprezentanta *Mąkólskiego* w towarzystwie z Reprezentantem *Florkiewiczem* zwiedzonym został; w pierwszym wszystko w dość dobrym stanie znalezionym zostało; co do Szpitala wenerycznych, ten co do staranności koło chorych, ich utrzymywania równie w dość dobrym znalezionym iest stanie, lecz nie mogły uyść baczności, odwiedzaiących dwie okoliczności; pierwsza składu na słomę, który nie będąc zabespieczonym od ognia i zostaiąc w środku gmachu, a do tego wystawiony na uczęszczanie nawet w nocy z powodu umieszczoney tamże magli, łatwo może stać się pastwą płomieni i pociągnąć za sobą okropne skutki pożaru. — Mieysca potrzebie naturalney przeznaczone zupełnie zawalonemi zostały, są przyczyną rozserzania nieczystości w części iedney gmachu maiącey bydź rozebraney i rozpościeraia po całey budowli tak nieznośny fetor, iż mimo mroźney teraźnieyszey czasu pory, ciężki przystęp nawet do gmachu tego czyniąc, powiększaią niedolę osób tam cierpiących, reperacya w tym względzie powinna mieć mieysce przed wszystkiemi innemi z usunieniem przewlekłych korrespondencyi z budownictwem i ułatwieniem manipulacyi ausztagów naypotrzebnieyszę budowie, w samych proiektach zostawuiącey, gdzie bowiem ludzkość woła, tam upięknienie, okazałość, a nawet wygoda nie do pierwszego rzędu potrzeb społeczności odnosząca się, ustąpić winna.

Kończąc Kommissyia Seymowo-Skarbowa swe spostrzeżenia w dopełnieniu Statutu urządzaiącego Zgromadzenia polityczne odwołała się do uwag poprzednich Kommissyy Seymowo-Skarbowych, tych potrzeba trwa dotąd, wydania nadbudżetowe mianowicie na budowle zwłaszczą przy powiększoney Intracie z kopalni są na teraz zaspokoione ufnością, którą wszyscy są przeięci do osób przy styrze Rządu postanowionych, tey atoli uwagi istotney Kommissyia Seymowo-Skarbowa wyraźnie pominąć nie może, iż dopóki trwaiąca dotąd manipulacyia Kassowa nieszczęściem przez naśladowanie możnych Krajow narzucona odmienioną nie zostanie, dopóty żadne rachunki w ścisłym rozumieniu przetrząśnionemi, a z dawnych lat załatwionemi nie będą, dała się między innemi szczegółami uczuć ta niedogodność, kiedy mimo śmierci Kassyiera Akademickiego w Lutym ieszcze roku zeszłego nastąpioney, rachunki Akademickie ukończonemi nie zostały, a tak roku tego Reprezentacyia Narodowa pozbawiona została sposobności weyrzenia iak grosz publiczny na edukacyią dany obrócony został; trzeba koniecznie zmienić pierwszą zasadę rachunkowości, to iest: łączenia w ieden rachunek zaległości tak wydatków iako i dochodów lat poprzednich z następnemi, to iest: aby koniecznie po zamknięciu ksiąg Kassowych z ostatnim dniem etatowym tak wpływy iako

i wydatki do swoiey właściwey Księgi i rachunki supletory nie wnoszone były, sposób ten okaże z precyzyią właściwe fundusze i wydatki, zaprowadzenie także, ile w tak małym Kraju, tabellarycznego systematu w wielu względach mogłoby mieć mieysce, i oszczędziłoby wiele niepotrzebnego pisma i nie pomnażałoby folialów, których sam ogrom każdego od ścisłego rachunków przetrząśnienia odstrasza.

Kommissyia Seymowo-Skarbowa ufna w przymiotach osób maiących w swym Naydostoynieyszym Naczelniku żywy przykład gorliwości w służbie publiczney, oszczędzania skrupulatnego grosza publicznego i poświęcenia się sprawie powszechney, pewną iest, że mozolna ta do wielkich Krajów zastósowana, a co rok więcey zawikłaiąca rachunkowość, koniecznie zmienioną zostanie.

Utwierdza się Kommissyia Seymowo-Skarbowa w tey nadziei, widząc w Dostoynym Marszałku Seymu Senatorze Felixie *Grodzickim* z iaką gorliwością przewodniczy Wydziałowi, któremu szafunek grosza publicznego iest poruczony, a od którego sprężystości i dokładności cały ruch machiny politycznej zależy. — Przykładne to Marszałka Seymu Senatora *Grodzickiego* urzędowanie, obięcie wszystkich szczegółów tey administracyi publiczney i bezwzględną działalność, Kommissyia Seymowo-Skarbowa wymównieyszym zostawiaiąc ustom, to dla wszystkich do posługi publiczney powołanych sławnego Rzymianina łączy życzenie "*Ut unicuique ita eveniat prout de republica meruerit.*

Uwagi powyższe nad Rachunkami Izba Prawodawcza Senatowi Rządzącemu w skutek Art: 135 Statutu urządzaiącego Zgromadzenia polityczne przesłać postanowiła, z oznaymieniem życzenia Reprezentacyi na wniosek Reprezentanta *Lipczyńskiego* iednomyślnie oświadczonego, ażeby Senat zapewnił skutek przedstawionych nad rachunkami uwag, lub też o powodach nie przychylenia się do tych przyszły Seym uwiadomił.

W tym porządku gdy Reprezentacyia Kraju Rzeczypospolitey Krakowskiey dopełniła obowiązków Konstytucyią wskazanych, hasłem zamknięcia Obrad stał się odgłos powszechney wdzięczności dla Marszałka Seymu Senatora Felixa *Grodzickiego*, którego mądrość i otwartość w polityce, z niewzruszonym przywiązaniem do prawideł Konstytucyinych, przy rzadkim do Administracyi Geniuszu, w bystrym i żywym poięciu ogółu, a trafnością i dokładnością w szczegółach niemogły lepiey połączyć własney Reprezentacyi Kraju godności, iak powierzaiąc kierunek swych działań Doświadczonemu Mężowi Stanu Senatorowi Felixowi *Grodzickiemu.*

Wśród takich oświadczeń Członków Reprezentacyi zabrali głosy Assessór Seymu Reprezentant X. *Dubiecki* i Reprezentant Kryspin Hr. *Żeleński* iako tłómacze uczuć Reprezentacyi Krajowey.

Marszałek Seymu przeięty względnością Członków Seymuiących, oznaymiwszy nayczulsze podziękowanie, po Mowie obeymuiącey rys postanowień tego Seymu. Posiedzenia Seymu zakończył i Zgromadzenie Reprezentantów za rozwiązane ogłosił.

Leon Chwalibogowski,
Sekretarz Seymowy.

MOWA
Reprezentanta Assessora Seymu X. Mateusza DUBIECKIEGO.

Wymowne usta Szanownego Kollegi X. *Sołtyka* wyiaśniły na dniu wczorayszym, co Reprezentacyia dla dobra kraiu, dla dobra ludzkości, dla porządku i świetności Krakowa dzielnie i umieiętnie wypracowała i chlubnie postanowiła.

W dobiiaiących godzinach, w Konstytucyyny zakres prac i czynności Prawodawstwa Reprezentacyi, niech i mnie będzie wolno uczucia Kollegów dla Nayszanownieyszego Marszałka wysłowić.

Na pierwszego między równymi, na Marszałka pomiędzy wolnymi Reprezentantami wybrany byłeś Mężu doświadczenia pełny, Mężu w doskonałości szczytny, Mężu sławę i miłość naszą posiadaiący, w Swietną Twoię własną i naszą postawę przybrany, ukochany nasz Marszałku i dzielnie i umieiętnie odpowiedziałeś nadzieiom Senatu, oczekiwaniom krainy naszey, potrzebom Krakowa, odezwy narzędzia dostoyności Twoiey zdaią się powtarzać, iż za tylko odgłos ich rozlegał się, gdzie iednomyślność zdań i znania rzeczy w Tobie i w nas się znaydowała.

Teraźnieyszym byćby potrzeba od zwięzłości i wywiązywania się umieiętnego pióra w Protokule czynności Seymowych, aby mi się zrównać z nim wydarzyło, iak wiele, iak użytecznie, a ia przydam i świetnie Marszałku Seymowy zdziałałeś z nami dobrego dla Rzeczypospolitey, aby Jey lepiey i coraz lepiey było.

W tym to Protokule czynności Twoich bo naszych, w Protokule czynności naszych bo Twoich przykładnego bez oppozycyi Seymu Nayszanownieyszy Marszałku masz umieszczoną rzadko kiedy komu widywaną lub słyszaną szczodrobliwość w zmnieyszeniu podatków, szczodrobliwość w otarciu łez nędzy i ubóstwa, szczodrobliwość w uchyleniu akcyzy na rozum, szczodrobliwość mówię, którą ieżeliby się wrogowi iakiemu podobało nazwać rozrzutnością, będzie ta podobnieyszą do ożywnego słońca i posilney rosy niebieskiey, a które swoią codziennością nigdy uprzykrzonemi, a użytecznemi zawsze staią się. Rozrzutność zasiewa i stokrotne owoce zbiera. Ta Seymowa Twoia szczodrobliwość, ta Marszałkowska Twoia szczodrobliwość prowadzić Cię będzie ieszcze częstokrotnie do zaięcia chlubnego dla nas dostoieństwa, ubiegać się będą cnotliwi do zostania Reprezentantami dla obioru Męża szczodrobliwości za Marszałka Seymu. W tey podobno godzinie powróconym zostaniesz w mieysce Senackiego krzesła, godnie przez Ciebie zasiadanego, powrócisz do rzędu starszych Braci naszych, abyś im opowiedział, iż równą słodycz miałeś bydź pierwszym między Reprezentantami iak my ią czuliśmy maiąc Ciebie w pośród nas naypierwszym. Pełen uczuć naszych poiednoczonych z Twoiemi, przedstawisz Rządzącemu Senatowi, iż duch miłości dobra powszechnego w Reprezentacyi iest zięty iedynie celem, zamiarem i trafnością ducha mądrości Senatu. Powrot Twoy Nayszanownieyszy Mci Panie Marszałku, wiemy aż nadto dobrze, iż nie będzie mieyscem odpoczynku, bo niem bydź nie może i nie powinien, w nagrodę więc odbierz od nas czyli raczey zabierz z sobą wieniec z uczuć naszych uwity, w nagrodę od nas powracay do pracy godney Senatu, godney Ciebie, godney Seymu,

godney serc Obywatelskich, powracay do pracy miley dla NN. Proteguiących nas Monarchów, powracay do pracy, któ a iest długiem dla dobra powszechnego, powraycay do pracy, która iest zbyt długa, zbyt obszerna, tem też lepsza dla Ciebie, tem też użytecznieysza dla Rzeplitey, powracay do Senatu, abyś powrócił do Reprezentacyi, a w pośrednim czasie, działay naylepiey w Senacie, aby było dobrze w Seymie. Jednę atoli naypracowitszą, naydzielnieyszą i nayużyteczniejszą dobru powszechnemu, do oddalenia się od Senatu obierz chwilę i to iak nayprędzey i to iak naygorliwiey, abyś w pośpiechu na powitanie Nayiaśnieyszego Cesarza i Króla Alexandra, towarzysząc Naydostoynieyszemu Prezesowi Senatu, do Jego nayprzenikliwszych zamiarów, do Jego naylepszych chęci, do Jego niespracowanych usiłowań przydawał wierną Twoię Radę, nasz Kraków o to prosi, nasza Rzeplita tego potrzebuie, nasza kraina tego oczekuie, nasz byt od tego zależy, wszelkiego dobra spodziewamy się od Wielkomyślnego Protektora naszego Alexandra, wszelkiego dobra spodziewamy się po wdaniu się dzielnem ulubionego Prezesa, wszelkiego dobra spodziewamy się po Radzie Senatorskiey.

M O W A

Reprezentanta Kryspina Hrabi

ŻELINSKIEGO.

Panie Marszałku! Już to po raz drugi tak szczęśliwie przewodniczysz zgromadzeniu narodowemu; na pierwszym stanęły uchwały dalszy byt pomyślny Rzpltey tey zabezpieczaiący, teraz dwa podadki naybiednieyszą klassę ludzi ciążące zniesione, pęta przez wielką opłatę włożone na chęć maiących do oświaty skruszone, nieszczęśliwi zapomożeni, wysłużeni wsparci, gorliwi nadgrodzeni, występni ukarani, zacni wybrani urzędnicy, w wszystkich tych czynnościach iednomyślność nami rządziła, którą dobremu duchowi Izby, i roztropnemu sterowaniu Twemu przyznać tak dalece należy, że dwa Seymy ostatnie do pierwszych w Rzeplitey liczyć można. Przymiyże Panie Marszałku nasze zupełne zadowolnienie, a zostaie nam tylko do życzenia, aby w następnych obradach narodowych takiż sam panował duch, który kierowany i równą w Tobie uprzeymością, gorliwością i światłem naywyższych pomyślności Krainie naszey spodziewać się każe.

M O W A

Marszałka Seymu Senatora Felixa

GRODZICKIEGO.

Szanowni Reprezentanci Ludu Rzeczypospolitey Krakowskiey!

Zamykaiąc w tym momencie obrady zgromadzenia Waszego, naymilszey dopełniam powinności, gdy z czułą wdzięcznością złożę Wam dzięki za powierzone mi obowiązki przodkowania Wam w tey Izbie Prawodawczey.

Nie masz świetnieyszey dostoyności dla Obywatela i Urzędnika wolnego kraiu, iak kiedy powołany zostanie do prowadzenia porządku przy naradzaniu się o dobru publicznym, Lecz ani tego zaszczytu, ani blasku nie widać byłoby w tym mieyscu, gdyby nie było wspierane Waszą światłą Radą i dążnością do utrzymania zgody, i iedności w stanowieniu *Praw* i Ustaw.

Dostoyny i uwielbienia godny składzie Reprezentacyi Narodowey Tobie to

należy wieniec Chwały i wdzięczności Ludu. Tobie powszechna sława wszędzie roznosić będzie tę chwałę: Ześ zniosł podatek z Włościan, który ich od tylu lat nierowno ciążył. Czyn taki iest tem godnieyszy Was samych, że podatek ten żadnego z Was nie dotykał. — Młodzież ucząca się uwolniona od opłaty szkolney, poczuła Wasze serca Oycowskie, ułatwiaiące iey sposobność do nabywania Nauk.

Ustawa nakazuiąca budowanie prywatnych Kanałów, zapewniła na zawsze czystość i wygodę publiczną w Mieście. Zasililiście znacznie Dom schronienia ubogich z dochodów Loteryi.

Zaspokoiliście dług Szpitala od dawna Mamkom za wykarmienie podrzutków należący. — Położyliście tamę, aby ustawa zabraniaiąca Starozakonnym nabywania Domów w główney ulicy Kazimirza Chrześciiańskiego nie była nadwerężona. Oddaliście pod Sąd Urzędników, którzy się nadużyciów dopuścili. Wskazaliście Senatowi Rządzącemu potrzebę przygotowania proiektu Praw i Ustaw Policyyno-Gorniczych dla zapewnienia porządku w Kopalniach i ściśleyszego zachowania Prawa własności Obywatelskiey. Takie skutki prac Waszych dla dobra publicznego poświęconych, zostawią potomności przykładne ślady, że używaiąc swobody wolności w zdaniach waszych łącząc się z zamiarami Rządu przy utrzymaniu Powagi i Władzy Jego, pomnożyliście pomyślności dla Współ-Obywatelów i mieszkańców tego wolnego Kraiu.

Z Paryża d. 8 Marca.

Na posiedzeniu izby Deputowanych d. 5 przyięty został większością głosów proiekt do ustawy względem kredytu 100 mill. Fr. dla Rządu na prowadzenie woyny przeciw Hiszpanii. D. 6 roztrząsany był proiekt względem powołania wysłużonych żołnierzy w 31 Grudnia r. z. do służby na powrot. Prezes wezwał zapisane członki do mowienia za i przeciw proiektowi. Gdy koley przyszła na Jenerała Donadieu, oświadczył, iż zamiarem iego w początkach było wyiaśnić rzecz względem teraźnieyszych stosunków między Francyią i Hiszpaniią i myśli swoie w tem względzie wolno i otwarcie obiawić, ale w teraźnieyszey okoliczności, gdy wszystko przybiera postać oppozycyi, woli raczey milczeć. Po przymowieniu się PP. Clausel de Coussergues i Marcelusa, został proiekt większością głosów przyięty.

Wczoray rano przed Mszą S. dał Król prywatne posłuchanie Hr. d'Ambrugege i Xciu Esclignac. Poźniey pracował J. K. M. z Ministrem. Villele, który udał się potem do Xcia Angouleme.

Hr. Pozzo di Borgo, synowiec Ces. Rossyyskiego Ambassadora przy Dworze tuteyszym, iako pułkownik w sztabie głównym w 3cim korpusie działaiącego przeciw Hiszpanii woyska, odiechał wczoray na mieysce swoiego przeznaczenia i Jenerał Molitor dowodzący tymże korpusem iutro wyieżdża.

Lord Fitzroy Sommerset, nadzwyczayny Poseł Angielski w Madrycie, iest tu co chwila w powrocie spodziewany.

Tabory Xcia Angouleme, które wczoray rano odeyść miały do Pireneów, zatrzymane ieszcze zostały.

Przy boku Naczelnego Wodza działaiącego przeciw Hiszpanii woyska Xcia Angouleme, utworzoną bydź ma Hiszpańska rada, iako iedyna środkowa władza działań wszystkich korpusów roialistów Hiszpańskich. Rząd Francuzki

oznaczył sam dowodztwa jenerałów tego narodu, którzy skruszyć chcą więzy Monarchy swojego. A zatem nie będzie potrzebna władza cywilna, ponieważ wszystkie rozkazy wychodzić będą od powyższey rady pod prezydencyią Xcia Angouleme.

Jenerałowie Hiszpańscy Quesada, Eroles i Espagna odebrali każdy przed wyiazdem ztąd po 10,000 Fr. na podróż i oporządzenie.

Onegday rano przybył tu do Rossyyskiego Ambassadora Hr. Pozzo d Borgo goniec z Petersburga, który podróż tę w 14 dni odbył.

Dziennik Chorągiew biała uwiadomia Hiszpańskich wychodniów, że osoba wysokiego stopnia w departamencie Nerac mieszkaiąca, wspiera hoynie i nadal wspierać będzie wszystkich wychodniów Hiszpańskich, i że d lszą wiadomość o wspaniałym tym cudzoziemcu powziąść mogą u Plebana w Nerac.

Z Perpignanu d. 27 Lutego.

Hr. Duverguier, pierwszy adjutant Ministra woiennego, przybył tu z ważnemi z Paryża zleceniami. — Do prezydentów wszystkich gmin departamentu niższych Pireneów wyszedł rozkaz, aby wszystkie wozy do służby woyska zarekwirowali.

Junty wiary Nawarry i Biskaiskich prowincyy poróżniły się z sobą, i dotąd nie udało się Rejencyi ich poiednać.

Z Tuluzy d. 28 Lutego.

W krótce oczekiwany tu iest Naczelny Wódz woyska Xże Angouleme. P. de Bray mianowany iest głównym płatnikiem woyska Pireneyskiego; pierwsza kwota, ktora dla niego w krótce nadeydzie, wynosi 20 mill. Fr. Onegday oddział woyska wiary, który w Cagnaux stoi, otrzymał mundury. Jenerał porucznik Liger-Belaire poiechał ztąd do Strazburga. Strzelcy departamentu Gardy udali się wczoray ztąd do Orthes.

Naywyższa rada Hiszpańska, którą Xże Angouleme mieć będzie przy swoim boku, składać się ma z Arcybiskupa Taragony, Biskupów Urgelu i Salsony, Jenerałów Eroles, Eguia, Quesady i znakomitszych naczelników woyska wiary.

Z Baiony d. 1 Marca.

Korpus Jenerała d'Autichamp wynosi iuż do 15,000 ludzi. Do 1go Kwietnia oczekuie ieszcze ten jenerał 16,470 piechoty i 3991 jazdy, tak, iż na owczas korpus w niższych Pireneach będzie liczył do 36,000 ludzi, 160 dział polowych i 24 ciężkich. Liczba wozów ammunicyynych wynosi 500. Woysko wiary, nie licząc korpusu Bessieres, składa się z 15,000 ludzi.

Słychać, iż na rzece Bidassao rozbity będzie most, a woysko wiary osadzi Jrun. — Tuteyszy kommitet woyska wiary odebrał wiadomość, że Bessieres d. 25 z. m. znaydował się w Loria, i że większa część iego korpusu pociągnęła nad Ebro ku Tuleda, Alfaro i Logrono.

Korpus Jenerała d'Autichamp zaymie w tych dniach stanowisko nad rzeką Bidassao, a główna iego kwatera do St. Jean de Luz przeniesie się. — Pod la Croix-des Bousquets staną woyska nasze obozem, i na ten koniec robią 2000 namiotów.

Z Lizbony d. 22 Lutego.

Królowa mieszka ciągle w zamku Ramalho. — Kommissyia Stanów wno-

szący proiekt względem utrzymania Królowey, proponowała, aby dotychczasowe iey dochody zostawione zostały do rozrządzenia Króla, który wedle zdania swoiego dostarczać iey każe potrzebnych pieniędzy na iey utrzymanie. — — Gazeta rządowa donosi urzędownie, iż rzekomy list Królowey do N. Małżonka swoiego w dzienniku Francuzkim Echo ogłoszony, iest zupełnie zmyślony.

Z Londynu d. 8 Marca.

N. Król znayduie się ciągle zdrowym; ale Minister Canning zapadł na podagrę.

Onegday zebrali się Lordowie na radę stanu, która do 5 godzin trwała.

Papiery nasze nie miały wczoray żadnego pokupu na giełdzie, równie iak Hiszpanskie, chociaż cokolwiek spadły. Za przyczynę spadania ostatnich podaią, iż co chwila oczekiwana iest z strony Rządu Hiszpańskiego nowa pożyczka.

Gazety nasze zapełnione są opisem danego wczoray przez miasto Londyn obiadu dla Posłów Hiszpańskiego, Portugalskiego i powracaiącego z Paryża Xcia San Lorenzo, na który zaproszonych było do 400 osób, pomiędzy któremi znaydował się także Królewic Xże Sussexu. Sekretarz poselstwa Hiszpańskiego odczytał w imieniu Xcia Lorenzo mowę, którą zakończył wezwaniem wspaniałomyślności Angielskiey o wsparcie uciśnioney Hiszpanii pieniądzmi i bronią.

Gazeta Morning-Chronicle donosi iako osobliwość, że teraz z Anglii wywożą mąkę do północney Ameryki, którą dawniey ztamtąd sprowadzano.

Na Tamizie ładuią na okręt 1000 beczek potrzeb woiennych do Hiszpanii. Jeden z tuteyszych domów kupieckich wysłał także do Grecyi 1700 beczek broni i potrzeb woiennych, i 300 baryłek prochu.

W Irlandyi zachodzą znowu zaburzenia; niektóre powiaty musiano nawet w stanie buntu ogłosić.

Byli Neapolitańscy Jenerałowie Carascosa i Pepe poiedynkowali się tu na szpady i pierwszy został w prawe ramię raniony.

Z Bruxelli d. 9 Marca.

N. Król nasz odiechał wczoray rano do Hagi.

W Xięstwie Luxemburgskim zakupywane ciągle są konie dla Francyi.

Z Hamburga nadeydzie tu w krótce bryka z sztabami srebra, dla przebicia na monetę.

W przeciągu ostatnich dni przebiegło tędy kilkunastu gońców z Petersburga do Londynu.

Parowy statek przewozi teraz codziennie podróżnych i towary między Antwerpiią i Hull.

Z Tryiestu d. 1 Marca

Z Archipelagu i Morei nie nadeszło nic nowego. Z Korfu i Zea piszą, iż Grecy zabrali konwoy z 17 okrętów z żywnością do Kandyi przeznaczony. Pod Patras schwytać także mieli okręt Papiezki, który chciał Turkom dostawić żywności. W Patras oko chleba kosztuie 11 piastrów; sądzą zatem, iż ta twierdza w krótce poddać się musi.

DODATEK DO Nro 25. GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 26 MARCA 1823 ROKU WE SRODĘ.

Z Wiednia d. 13 Marca.

Nayiaśnieyszy Cesarz dozwolił nayłaskawiey Baronowi Antoniemu Schweiger, C. K. Szambelanowi, leżące w Xięstwie Krainu, urodzaynym cyrkule Neu städler, dwa iego własne państwa Klingenfels i Swur wystawić na lotteryią. Dwa te wielkie państwa stosownie do sądowego podczas działu w r. 1815 szacunku podane są w kwocie 277,592 Zr. w konwencyyney monecie czyli w Wiedeńskiey Walucie 693,980 Zr. 37 kr. w liczbie 101,000 losów po 10 Zr. w W. W. i 6000 premiowych losów przez lotteryią do wygrania.

Oprócz głównego traffera wygrywaiącego oba państwa Klingenfels i Swur, znayduią się przy tey lotteryi znaczne w pieniądzach wygrane, które razem dwadzieścia pięć od sta od szacunkowey wartości tych dóbr wynoszą, to iest: 3167 pieniężnych wygranych po 30,000 Zr. 15,000 Zr. 10,000 Zr. 5000 Zr. 3000 Zr. 2000 Zr. 1000 Zr. 500 Zr. aż do 12 Zr. na dół w W. W. 123,490 Zr. w W. W. wynoszących, potem 2102 pieniężnych wygranych za 6000 premiowych losów po 15,000 Zr. 1000 Zr. 500 Zr. aż do 12 Zr. nadół w W. W. w kwocie 50,000 Zr. w W. W. a zatem 5269 pieniężnych wygranych w ogólney summie 173,490 Zr. w W. W. Nadto do premiowych losów przywiązanych ieszcze iest 100 wygrań w srebrnych naczeniach znaczney wartości, tak, iż prawie każdy drugi premiowy los wygrać musi. Te 100 wygrań w srebrnych naczeniach widzieć każdego czasu można w tuteyszym składzie złotych, srebrnych i jubilerskich towarów Franciszka Wallnöfer w Singerstrasse pod Nr. 896.

Wygrywaiącemu oba państwa Klingenfels i Swur, ieżeli ich obiąć nie zechce, wypłaconych będzie sto tysięcy złotych ryńskich wcwanciger ..h czyli kon- .. encyyney monecie.

Przez dokładne rozpoznanie planu ninieyszey lotteryi lub przeyrzeni e samego szacunku dóbr, który nie iest dla tey lotteryi sporządzony, ale wynika z sądowego działu spadku, przekona się graiąca Publiczność, iak dalece ta lotteryia w każdym względzie iest na iey korzyść gdyż wygrawaiący te państwa odbierze ie w szacunku prawdziwey wartości.

Dodać tu ieszcze należy, iż dopóki oznaczone planem 6000 premiowych losów rozebrane nie będą, każdy kupuiący na tę lotteryią 10 losów, dostanie bezpłatnie ieden premiowy, który nietylko iak wszystkie inne losy należy do wygrania dóbr i pieniędzy, ale i do premiowey nagrody w pieniądzach i srebrnych naczeniach.

Hurtowny tuteyszy Handel D. Coits Synów, który przyiął na siebie uskutecznienie planu ninieyszey lotteryi, zaręcza równie za nią, iak za wypłatę wygranych pieniędzy i ofiarowaną za okup obu państw summę. Ciągnienie nastąpi w Wiedniu d. 26 Listopada roku bieżącego.

Los kosztuie 10 Zr. w W. W. czyli 4 Zr. w konwencyyney monecie.

W Krakowie dostać można losów w Kantorze Franciszka Antoniego Wolffa w Rynku pod Nr. 20.

Z Madrytu d. 24 Lutego.

Do ostatnich tu zdarzeń przyłożyć się nawet mieli cudzoziemcy, a szczególniey P. Bertrand de Lis. Gorliwy ten liberalista i członek klubu Landaburgskiego, widzi teraz, równie iak prawie wszystkie stronnictwa potrzebę złagodzenia naszey konstytucyi, i nie był kontent z Ministrów, ponieważ tak niedogodne poczynili środki, iż Bessieres mógł aż do okolic Madrytu przybydź. Zarzucano mu, iż potaiemnie podczas nocy rozmawiał z Królem. On zaś oznaymił, iż był publicznie u J. K. Mci, dla dowiedzenia się o iego zdrowie, które pogorszyło się od nieiakiego czasu, i znalazł Monarchę zupełnie skłonnego, iż nie przyymie żadnego pośrednictwa obcych Mocarstw względem spraw Hiszpanii, i nie uzna inney ustawy nad pochodzącą od Stanów zwolno przez niego zaprzysiężoney konstytucyi. Dodałe, iż J. K. M. wyraził: "że gdyby nie był konstytucyi uznał za stosowną do położenia swoiego królestwa, byłby raczey wolał złożyć koronę, niżeli ią przyiąć." Zaprzecza zaś, iakoby przyłożył się do oddalenia Ministrów. — Dziennik Patryjota, który powyższy list Bertranda ogłosił, dodaie: iż podobno bez naruszenia narodowego honoru i zmiany konstytucyi nie będzie można utrzymać pokoiu, ieżeli uczyniona tronowi zniewaga nie będzie w tak świetnym sposobie naprawioną, ażeby usunięte przez to zostało niebezpieczne wrażenie, iakie wiadomość o niey zagranicą sprawić może.

Dla uzyskania nieograniczonego przebaczenia muszą fakcyioniści przed 1 Kwietnia osobiście władzom broń złożyć i udać się do swoich rodzin; wolno nawet iest Rządowi powołać ich do służby woyskowey.

Minister Navarro podał także o swoie uwolnienie, ale nie otrzymał go od J. K. Mci.

W radzie stanu nastąp y przed 19 b. m. żywe spory względem żądanych przez cudzoziemców korsarskich listów w przypadku woyny. Wielu członków utrzymywało, iż niesłuszną byłoby rzeczą szkodzić Francuzkim kupcom, którzy czynią przełożenia przeciw woynie z Hiszpanią; ale nakoniec uchwalone zostało nieograczone wydawanie listów korsarskich.

Arcybiskup Saragossy, który dla politycznego swoiego mniemania od dawnego czasu tu mieszkać musiał, rozstał się d. 12 z tym światem. — W Saragossie doszedł zapał do naywyższego stopnia. Podczas przeglądu milicyi prefekt i jenerał kapitan przypomnieli obywatelom świetną obronę tey warowni, pomimo głodu, w r. 1809 przeciw cudzoziemców, co uwieczniło w dzieiach ich czyn. Przypomnienie to, sprawiło tak wielkie uniesienie, iż mieszkaiący tam Francuzi, przelękli się o swoie życie; lecz zapewniono ich, iż w żadnym przypadku nie maią się obawiać o swoie osoby i maiątki.

W konstytucyynem woysku pod Hr. Abisbal zaszły nieznaski. Empecinado, dowodzący jazdą, odebrał rozkaz uderzenia na roialistów pod Bessieres we wsi Ercalera; lecz dla niebezpiecznego wąwozu nie uczynił tego. Gdy potem uderzyć chciał na Bessieres w lesie, zwrócili podwładni iego uwagę na niebezpieczeństwa, iakie z zasadzki nieprzyiaciela wynikać mogą. Naczelny wódz żali się także, że Empecinado nic zważaiąc na przepis woyskowy, często bez man-

duru na czele swoich hufców staie (był on dowodcą zbroyney kupy i nieprzyżwyczaiony do woyskowego porządku) i że na żądanie iego oddalenia się od woyska bez zezwolenia Rządu nie zezwolił.

Podług doniesienia prefekta Tarragony, woyska wiary korzystaią codziennie z zapewnionego im przebaczenia.

Z Zemlina d. 26 Lutego.

Poczty w Macedonii nie przywiozły żadney ważney wiadomości. Salonika i Seres były spokoyne, ale Chrześciianie byli bardzo poborami pieniężnemi obciążonemi. W Tessalii nie zaszło nic nowego. W Belgradzie rozchodziła się tylko wieść, iż Basza Omer Vrione w zburzoney dawniey Suli przez Albańczyków zamknięty został.

Z Rzymu d. 22 Lutego.

Dzisieysza Gazeta nasza *Diario* zawiera korrespondencyią między Kardynałem Sekretarzem stanu Consalvi i sprawuiącym Hiszpańskie interessa Kawalerem Aparice, która składa się z 8 pism, to iest: 1) Doniesienie Kawalera Aparice o mianowaniu X. Villanuova nadzwyczaynym Posłem i pełnomocnym Ministrem przy iego Swiątobliwości. 2) Odpowiedź Kardynała Consalvi, w którey odmówione iest przyięcie X. Villanuova, z powodu obiawionego iego zdania w pismach względem Stolicy świętey. 3) Odpowiedź P. Aparice: iż Rząd Hiszpański w wyborze swoich ajentów nikomu nie podlega, i odsunięcie mianowanego przez niego Posła, poczytuie za ubliżenie iego powadze. Odgrażaiąc razem oddalenie Papiezkiego Nuncyusza 4) List Kardynała Consalvi, iż owszem Dwór Papiezki obrażony iest w podobnym wyborze. 5) Pismo Hiszpańskiego Ministra spraw zagranicznych, P. San. Higuel, do Nuncyusza Papiezkiego przy przesłaniu mu paszportów. 6) Odpowiedź Nuncyusza, zawieraiąca rozbiór prawa, iż Rząd z osobistych względów może nie przyiąć Posła. 7) Nota Kawalera Aparice, w którey donosi o ukończeniu się swoiego poselstwa, iednakże z powodu spraw Kościelnych pozostanie w Rzymie aż do rozkazu Króla Pana swoiego 8) Odpis Kardynała Consalvi wyraża, że nawet w tym zaszczycie uznanym bydź nie może, i iego Swiątobliwość pragnie innego w Rzymie ajenta.

Od brzegów Menu d. 11 Marca.

Wielki Xiąże Hesko-Darmstadtski tak dalece z ciężkiey choroby przyszedł do zdrowia, że iuż sprawami rządowemi trudnić się może. W Lipcu maią bydź Stany zwołane.

Z Eichstädt donoszą, iż przyszła Małżonka Królewica Szwedzkiego, Xiężniczka Leuchtenberg, bierze naukę Luterskiey religii od pastora. (Podług konstytucyi Szwedzkiey musi bydź religii Luterskiey.) Wiadomo, iż rozeszło się zaślubienie Gustawa 4go z Rossyyską Wielką Xiężną, ponieniewaź Katarzyna Wielka nie dozwoliła swey wnuczce odstąpić religii Greckiey.)

Podług iednego z pism Szwaycarskich Minister woienny Francuzki żąda, aby werbunek do woysk Szwaycarskich na żołdzie Francuzkim będących, niezwłocznie nastąpił aż do uzupełnienia każdego pułku wraz z podofficerami do 1780 głów.

Dnia 24 i 25 Marca 1823.
Cena zboż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	gr.	2. Zł.	gr.	3. Zł.	gr.	4. Zł.	gr.
— Pszenicy	17	15	16	15	16	—	—	—
— Zyta	17	15	16	15	16	—	—	—
— Jęczmienia	14	—	13	15	12	—	—	—
— Owsa	9	—	8	15	—	—	—	—
— Jagieł	34	—	32	—	30	—	—	—
— Grochu	20	—	19	—	18	—	—	—
— Rzepaku	30	—	28	—	—	—	—	—

W Gdańsku dnia 14 Marca.

Łaszt 30 Korcy wynoszący.

Pszenicy	od Złp.	620	do	660.
Żyta	— —	480	—	500.
Jęczmienia	— —	360	—	400.
Owsa	— —	280	—	300.
Grochu	— —	400	—	440.

Bieg Pieniędzy

W Krakowie d. 4 Lutego.

Czer: Zł: Holl: monetą Courant	Złp.	20	gr.	10
— detto Cesarski . . .	—	20		—
Fryd. Pruskie	—	35	—	—
Luidor	—	37	—	—
zoto frankowy	—	33	—	—
Szeiny Wiedeńskie za 100	—	228	—	—
Złoty ryński Szeinami .	—	1	—	22

Towarzystwo Przyiaciół Muzyki;

Uwiadomia Szanownych Członków i Amatorów, iż w mieysce Muzyki popisowey tego Miesiąca dana będzie w Kościele Katedralnym w Wielki Piątek o godzinie 5tey wieczór Wielka Muzyka.

Teatr Narodowy.

W Poniedziałek dnia 31 Marca daną będzie na uzupełnienie Abonamentu w Miesiącu Marcu, Opera w 2 aktach, z muzyką K. Kurpińskiego, pod nazwis: *Boiomir i Wanda czyli Zamek na Czorsztynie.* — Po którey nastąpi 1wszy akt Opery z Włoskiego tłomaczoney z muzyką sławnego Paisello, pod nazwiskiem: *Fraskatanka czyli Dziewczyna zalotna.*

We Wtorek zaś to iest d. 1 Kwietnia Na benefis Kazimierza Skibińskiego daną będzie wcale nowa nigdy tu w polskim ięzyku niewidziana komiczna Opera z muzyką P. Schenk w 2 aktach, pod nazwiskiem: *Szynka lekarstwem na wszystkie choroby.*

LOTERYIA KRAIOWA.

W 26 Ciągnieniu dnia 26 Marca r. b. w przytomności osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Numera następuiące:

63. 56. 64. 3. 73.

DONIESIENIA.

Podpisany Kuratór zawiadomia niniejszym Sukcessorów Franciszka Czwierzewicza Franciszka Kwiatkowskiego i Dominika Nonasta nieobecnych, iż Spadek powyżey powiedzianych Czwierzewiczu Kwiatkowskim i Nonaście w Kraiu tuteyszym otwarty iest. — W Krakowie dnia 25 Marca 1823 roku.

Jg. Rogalski, Kuratór.

Podpisany Notaryusz publiczny w skutek Rezolucyi Wysokiego Trybunału I. Instancyi Rzeczypospolitey Krakowskiey dnia 18 Marca 1823 r. do Liczby 832 wydaney zawiadamia Publiczność, że Ruchomości po ś. p. Jo chimie Karkoszyńskim pozostałe iako to Stolarszczyzna, landszafty, szkła, perspektywy, mosiężne narzędzia książki, minerały i Kamienie tak zagraniczne iako i Krajowe dnia 2 Kwietnia r. b. o godzinie 10 ranney w Krakowie w Domu przy Ulicy Mikołayskiey pod Liczbą 647 stoiącym przez publiczną Licytacyą za gotowe pieniądze sprzedane będą. — W Krakowie d. 24 Marca 1823 r.

Jgnacy Rogalski, Notaryusz.

Dnia 8 Kwietnia r. b. o godzinie 9 ranney, rozpocznie się w Hotelu P. Knotza przy ulicy S. Jana Licytacyia ruchomości po ś. p. Urszuli Darowskiey pozostałych, iako to: Sreber licznych, porcellany, faiansu i szkła, powozów, wina w butelkach, miedzi, bielizny stołowey, i różnych innych ruchomości, a to z mocy polecenia Trybunału, z dnia 20 Marca b. r. do Nr. 986 wydanego. — W Krakowie d. 24 Marca 1823.

A. Małakiewicz, Not.